

TUKUMA BIBLIOTĒKAS GADA PĀRSKATS 2017

Satura rādītājs

1. Vispārīgs Tukuma bibliotēkas raksturojums	3.
2. Finansiālais nodrošinājums	3.
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4.
4. Personāls	5.
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6.
6. Krājums	10.
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	12.
8. Novadpētniecība	20.
9. Projekti	23.
10. Publicitāte	23.
11. Sadarbības tīkla raksturojums	23.

Pielikums nr.1. Ievērojamākie pasākumi un izstādes pieaugušo auditorijai Tukuma bibliotēkā 2016. gadā	25.

Pielikums Nr.2. Tukuma bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2016. – 2020. gadam	35.

Pielikums nr.3. Rakstniekam Kārlim Ķezberam veltītā pasaku konkursa „Pasakas par dzīvniekiem” nolikums	38.

1. Vispārīgs Tukuma bibliotēkas raksturojums

Tukuma bibliotēka ir **Tukuma reģiona galvenā bibliotēka**, kuras pakļautībā atrodas **28 Tukuma, Kandavas, Engures un Jaunpils novadu bibliotēkas**.

Tukuma bibliotēka ir pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas veic iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina informācijas pieejamību un izmantošanu iedzīvotājiem.

Mērķis – veicināt Tukuma, Engures, Jaunpils un Kandavas novada iedzīvotāju daudzveidīgu un ilgtspējīgu informacionālo apkalpošanu.

Misija – būt starpniekam starp sabiedrību un zināšanām, veicināt informācijas sabiedrības veidošanos. paplašināt bibliotēkas lomu sabiedrībā, piedāvāt universālus informācijas pakalpojumus, sniedzot iespēju pilnveidot sevi mūžizglītībā.

Funkcijas – vākt, uzkrāt, sistematizēt, katalogizēt dokumentus, nodrošināt uzkrātās un internetā atrodamās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu ikvienam.

2017. gadā izmaiņas Tukuma bibliotēkas darbībā, kā arī akreditācija nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

2017. gadā Tukuma bibliotēkai tika piešķirts atbilstošs finansējums bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

	2015	2016	2017
Kopā (EUR)	338000	348895	369271
Pašvaldības finansējums	335611	346710	367066
Citi ieņēmumi:	2389	2185	2205
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	1711	2185	2205
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

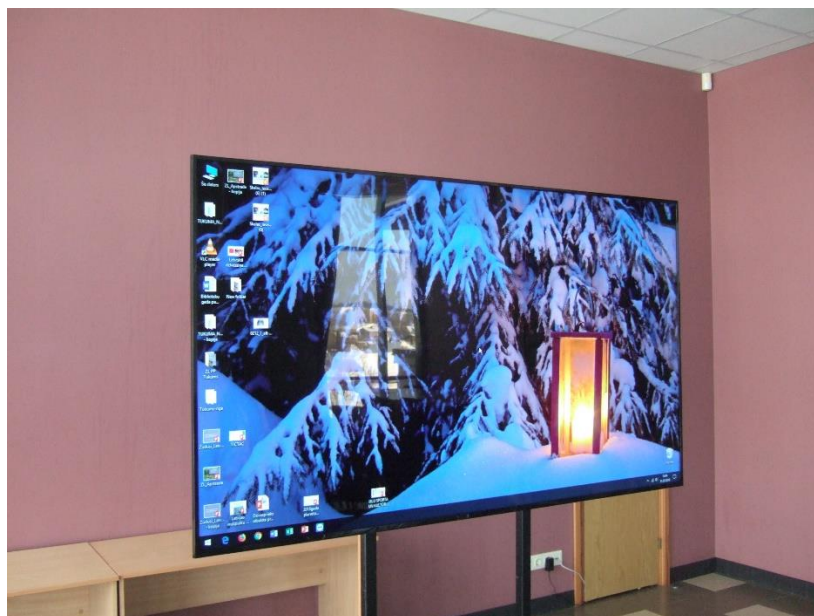
Bibliotēkas izdevumi

	2015	2016	2017
Izdevumi kopā (EUR)	346337	350814	369270
Darbinieku atalgojums (bruto)	131874	137929	147980
Krājuma komplektēšana	9433	9415	9675

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas iekārtu un aprīkojuma ziņā vēl joprojām problēmas sagādā novecojusi datortehnika apmeklētājiem, līdz ar to tiek domāts par šīs problēmas risinājumiem nākotnē. Zemāk redzamajā tabulā minēta 2017. gadā iegādātā jaunā tehnika bibliotēkas vajadzībām.

Būtiskākais Tukuma bibliotēkas jaunieguvums 2017. gadā ir **augstas kvalitātes procesors Samsung 75 un stacionārais dators HP EliteDesk 800 konferenču telpā**. Līdz ar to bibliotēkas apmeklētāji, kā arī semināru un apmācību dalībnieki ir nodrošināti ar labu prezentāciju un filmu attēla kvalitāti.

Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	16	16	labs	2017.gadā iegādāti 4 jauni sistēmbloki un 3 monitori
Multifunkcionālās iekārtas	1	2	teicams	2017.gadā iegādāta 1 jauna mf iekārta
Printeri	1	2	labs	
Kopēšanas iekārtas		1	labs	
Skeneri		2	teicams	2017.gadā iegādāts jauns skeneris digitalizēšanas procesiem

2017. gadā veiktie uzlabojumi Tukuma bibliotēkas telpās :

- Žalūzijas pieaugušo literatūras nodaļā
- Kondicionieris konferenču telpā
- Jauni krēsli darbiniekiem lietotāju apkalpošanas zālēs

Remontdarbi pārskata periodā nav veikti.

4. Personāls

Tukuma bibliotēkas personālu veido **18 darbinieki**. No tiem 12 ir bibliotekārie darbinieki (visi strādā pilnā slodzē). Pārējie darbinieki ir direktore, datorspeciālists (strādā pusslodzē), 3 apkopējas un garderobiste. Kadru mainība Tukuma bibliotēkā ir minimāla, personāls ir ilggadīgs, profesionāls un pieredzes bagāts. Izglītības jomā pārskata periodā izmaiņas nav notikušas.

2017. gadā **8** Tukuma bibliotēkas bibliotekārie darbinieki piedalījās **20 izglītojošos pasākumos** -ursos, semināros, konferencēs, paneļdiskusijās, forumos, speciālistu sanāksmēs, lekcijās. Profesionālās pilnveides pasākumiem tika atvēlēti **400 eiro**.

23. un 24. maijā Tukuma novada bibliotēku darbinieki devās **pieredzes apmaiņas ceļojumā uz Lietuvu**. Šim pasākumam budžetā jau iepriekš tika atvēlēti **1200 eiro**.

Programmā :

- Lietuvas Nacionālā bibliotēka
- Ekskursija par Viļņu
- Anīkšķu reģionālā bibliotēka
- Pastaiga pa Anīkšķu gaisa taku

Tukuma bibliotēkas darbinieces Viļņas Nacionālajā bibliotēkā

20. novembrī notika vienas dienas brauciens uz **Preiļu Galveno bibliotēku un Līvānu novada Centrālo bibliotēku.**

Tukuma bibliotēkas kolektīvs Līvānu novada Centrālajā bibliotēkā

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkas pamatrādītāji

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	3680	3729	3573	+1,3% -4,2%
<i>t. sk. bērni</i>	803	898	910	+11,8% +1,3%
Fiziskais apmeklējums	50248	50723	50910	+0,9% +0,4%
<i>t. sk. bērni</i>	9427	10813	10787	-14,7% -0,2%
Virtuālais apmeklējums	20687	18945	19818	-8,4% +4,6%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	55	176	12437	+220% +6966,5%
Izsniegums kopā	177313	166075	145880	-6,3% -12,2%
<i>t. sk. grāmatas</i>	69213	70066	52322	+1,2% -25,3%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	102740	95992	93557	-6,6% -2,5%
<i>t. sk. bērniem</i>	16713	20387	17152	+22% -15,9%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	19,3	19,7	18,9	-4,1%
Iedzīvotāju skaits	19099	18923	18923	-0,9% 0%

2017. gadā Tukuma bibliotēkā pieaudzis fizisko apmeklējumu skaits (**50 910**), kas ir ļoti iepriecinoši, ņemot vērā pēdējos gados izteikto rādītāju samazināšanos. Toties samazinājies reģistrēto lietotāju skaits – **3573**. Tie ir dažādu sabiedrības sociālo grupu pārstāvji – studenti,

skolēni, bērni (tai skaitā ielu bērni), bezdarbnieki, pensionāri un strādājošie. Lietotāji plaši izmanto visus bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus un nodaļas – lasītavu, kluso lasītavu, brīvpieejas grāmatu fondu, bērnu nodaļu, lieto datoru, stacionāro internetu un Wi-fi. Pieprasīti ir arī maksas pakalpojumi – kopēšana, printēšana, skenēšana, faksa nosūtīšana. Aktīvi tiek izmantota bibliotēkas mājas lapa un elektroniskais katalogs internetā. Aizvien populārāka kļūst grāmatu rezervēšanas iespēja internetā. Ne vienmēr bibliotēkas lasītāju sarakstā tiek ierakstīti tie apmeklētāji, kuri drukā lidmašīnu biļetes vai ar bibliotekāru palīdzību risina AS „Elektrum” jautājumus. Tāpat arī neregistrējam cilvēkus, kuri nav vietējie, bet kuriem ir bijusi nepieciešamība izmantot bibliotēkas sniegtos pakalpojumus, caurbraucot.

Nav iespējams reģistrēt arī visus apmeklētājus. Piemēram, tos, kuri Wi-fi izmanto tālruņos kāpņu telpās, vestibilos un pat ārpus ēkas, kur pieejams Wi-fi signāls. Tā kā patiesībā reālais bibliotēkas apmeklējums ir lielāks.

Izsniegums (**145 880**), salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir būtiski samazinājies, jo aizvien vairāk bibliotēkas apmeklētāji bibliotēku izmanto par atpūtas vai maksas pakalpojumu saņemšanas vietu.

Lai apmeklētāji varētu orientēties bibliotēkā, nepieciešamajās vietās izvietota navigācija, kas paskaidro nodaļu izvietojumu divos stāvos. Plauktos un plauktu galos atrodas detalizēta informācija par literatūras izvietojumu. Bibliotēkas apmeklētāju ērtībām darbojas garderobe, konferenču zāle un lifts, ar kuru var iekļūt bibliotēkā arī cilvēki ar īpašām vajadzībām. Redzes invalīdiem pieejams dators, telelupa un palielināšanas ierīce.

Lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītāja veic sadarbību arī ar bibliotēkas attālinātajiem apmeklētājiem, atbildot uz jautājumiem e-pastā un sniedzot uzziņas, kā arī atgādinot par savlaicīgi nenodotām grāmatām vai preses izdevumiem. Gada laikā apmēram 70 dokumentu tiek nosūtīti elektroniski, lai sniegtu pilnīgu informāciju bibliotēkas attālinātajiem lietotājiem par interesējošo jautājumu. Tiek izmantots arī portāls „Draugi”, kā arī sistēmas „Alise” piedāvātā atgādinājumu nosūtīšanas sistēma. Lai veiksmīgāk risinātu bibliotēkas grāmatu atgūšanu no izsnieguma termiņa kavētājiem, februārī tika izsludināta akcija „**Atnes un nemaksā**”, kuras laikā bija iespēja nodot grāmatas bibliotēkā, nemaksājot kavējuma naudu par termiņa neievērošanu.

Bibliotēka nodrošina informacionālo pakalpojumu sniegšanu bibliotēkas lietotājiem, izmantojot :

- iespieddarbu krājumu,
- uzziņu literatūru,
- elektronisko katalogu,

- analītiskas datubāzi,
- novadpētniecības datubāzi,
- internetu,
- bezmaksas tiešsaistes datu bāzes un uzziņu portālus (skatīt tabulu zemāk),
- 244 tematiskās mapes un 56 novadpētniecības mapes.

Tukuma bibliotēkā pieejamās bezmaksas tiešsaistes datubāzes un uzziņu portāli

Letonika.lv	Digitāls zinību resurss - ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā, uzticams avots ar plašu informāciju par Latviju. Sadarbojoties ar autoriem un iesaistoties projektos, ir radīta viena no apjomīgākajām un kvalitatīvākajām digitālās informācijas krātuvēm latviešu valodā.
	<u>http://www.letonika.lv/default.aspx</u>
news.lv	Portāls, kas saviem lasītājiem piedāvā publikācijas no vairāk kā 100 dažādiem laikrakstiem, kā arī ziņu aģentūras BNS jaunumus. Portāls ik dienas tiek papildināts ar vairākiem simtiem jaunu rakstu gan no Latvijas centrālajām, gan reģionālajām avīzēm.
	<u>http://news.lv/</u>
	<u>http://library.eb.co.uk/levels</u>
LNB Digitālā bibliotēka	Digitalizētu laikrakstu, karšu, grāmatu, nošu un skaņu ierakstu kolekcijas.
	<u>http://www.lnb.lv/lv/digitala-biblioteka/attelizdevumi</u>
periodika.lv	Aptuveni 3000 dažādu nosaukumu laikrakstu un žurnālu – vairāk nekā 2,5 miljonu lapušu – gan no Latvijas, gan trimdā izdotas periodikas.
	<u>http://periodika.lv/</u>
Zudusī Latvija	Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas Letonika projekts, kurš apvieno unikālu informāciju par zudušām un izmaiņu skartām Latvijas kultūrvēsturiskām vērtībām.
	<u>http://www.zudusilatvija.lv/</u>
filmas.lv	Visplašākā un precīzākā datu bāze par vairāk nekā 2500 Latvijas filmām, kas uzņemtas Latvijā kopš 1920. gada. Gandrīz 100 no šīm filmām iespējams bez maksas noskatīties datorā publiskajā bibliotēkā.
	<u>https://www.filmas.lv/</u>

Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Datubāze	2015	2016	2017
Letonika*	598	885	975
News	633	428	806
<i>Britannica Online*</i>		141032	

Pamatinformācija un aktualitātes par Tukuma bibliotēku atrodama bibliotēkas mājas lapā www.biblioteka.tukums.lv

2017. gada sākumā tika izveidota Tukuma bibliotēkas lapa portālā “[Facebook.com](https://www.facebook.com)”, kas īsā laikā iemantoja plašu popularitāti gados jaunu cilvēku vidū. Līdz ar to radās iespēja informēt par pasākumiem bibliotēkā lielu iedzīvotāju daļu. Savukārt jau iepriekš pastāvējusī lapa portālā ”Draugiem.lv” ir kļuvusi mazāk apmeklēta.

Tukuma bibliotēkas darbinieku veidotās datubāzes :

- Novadnieku enciklopēdija (no 2006.gada, dati par 1201 novadniekiem),
- Integrētā informācijas sistēma „Alise”

Tukuma bibliotēka veido un uztur **novadpētniecības datubāzi** (apraksts 8.nodaļā) un **analītikas datubāzi**, kura nepārtraukti tiek papildināta ar jauniem ierakstiem. 2017. gadā analītikas datubāzē veikti 1032 jauni ieraksti, kas gan ir mazāk nekā 2016.gadā. Tas skaidrojams ar to, ka 2016. gada maijā Tukuma bibliotēka pārņēma Tukuma Izglītības pārvaldes bibliotēkas krājumu, kā rezultātā tika veikti jauni analītiski ieraksti no grāmatām, kuras līdz šim neatradās Tukuma bibliotēkas krājumā.

Galvenais izglītojošais pasākumu cikls 2017. gadā bija **e-prasmju nedēļas laikā 27.03 – 31.03. (Programmu skatīt Pielikumā nr.3)**

Ja nepieciešamās grāmatas nav Tukuma bibliotēkā, tad tās tiek **SBA kārtā** pasūtītas pārsvarā no Latvijas Nacionālās bibliotēkas (2017.gadā – 52 grāmatas). Savukārt Tukuma bibliotēkas krājumu izmanto vairākas reģiona bibliotēkas (2017.gadā – 615 grāmatas).

SBA rādītāji

SBA	2015	2016	2017
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	49	51	52
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	437	514	615

6. Krājums

2017.gadā nodaļas darbs tika organizēts, vadoties pēc Tukuma bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas dokumenta 2017.-2020.g. (skatīt Pielikumā Nr.2).

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes 2017.gadā:

- 1.Piedalīties pagastu bibliotēku krājuma inventarizācijās;
- 2.Pabeigt rekatalogizāciju pagastu bibliotēkās, kuras nelieto ALISI 4i;
- 3.Strādāt pie Tukuma bibliotēkas krājuma kvalitātes uzlabošanas.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2015	2016	2017
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	9433	9415	9675
<i>t. sk. grāmatām</i>	<i>6532</i>	<i>6608</i>	<i>6734</i>
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	<i>1339</i>	<i>1500</i>	<i>1328</i>
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	<i>2901</i>	<i>2807</i>	<i>2941</i>
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	0.49	0.50	0.51
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	9433	9415	9675

Reģiona elektroniskā kataloga veidošana un uzturēšana

Ar BIS **ALISE 4i** 2017.gadā strādāja 2 pilsētas, 15 pagastu bibliotēkas un ar BIS **Skolu ALISE** – 3 skolu bibliotēkas. 2017.gadā turpinājām sadarbību ar tām bibliotēkām, kas izmanto ALISE 4i un Skolu ALISE. Sekojām līdzi elektroniskā kataloga ierakstu kvalitātei.

Palīdzējām pagastu bibliotēkām, kuras veica krājuma inventarizāciju – Sēmes, Jaunpils un Smārdes pagastu bibliotēkām. Sniedzām konsultācijas neskaidrību gadījumos.

Viens no Krājuma attīstības nodaļas ikdienas darbiem ir iegādāto iespieddarbu eksemplāru pievienošana elektroniskajam katalogam pēc pagastu bibliotēku darbinieku iesniegtajiem sarakstiem, kā arī izslēgto eksemplāru izņemšana. Krājuma rekatalogizācija ir pabeigta visās pagastu bibliotēkās, kas neizmanto ALISE 4i. Tādas Tukuma reģionā ir 12. Dažās bibliotēkās vēl jāveic atlasīto iespieddarbu norakstīšana un izņemšana no kopkataloga. Tas attiecas uz Kandavas pagasta, Lapmežciema pagasta, Vānes pagasta un Smārdes pagasta Milzkalnes bibliotēkām.

Tukuma bibliotēkā rekatalogizēto eksemplāru skaits ir 59521 -100%

Krājuma rādītāji

	2015	2016	2017
Jaunieguvumi	2508	6480	2454
Grāmatas	1178	5114	1146
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	223	151	138
<i>t. sk. bērniem</i>	283	265	288
Izslēgtie dokumenti	2063	4980	2589
Krājuma kopskaits(grāmatas)	67138 (58281)	68638(59709)	68503(59431)
Grāmatu krājuma apgrozība	1.19	1.17	0.88
Periodisko izdevumu apgrozība	11.7	10.9	10.4

2017. gadā Tukuma bibliotēkas krājums papildinājies ar 2454 dokumentiem.

Grāmatu un preses iegādei pašvaldības piešķirtais finansējums bija 9675 EUR. 2017.g. krājumā bija 8 nosaukumu laikraksti un 76 nosaukumu žurnāli.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2017. gadā jaunieguvumu skaits ir daudz mazāks. Tas saistīts ar to, ka 2016. gadā Tukuma bibliotēkai bija jāpārņem Tukuma Izglītības pārvaldes likvidētās bibliotēkas krājums. Tā paša iemesla arī norakstīto iespieddarbu skaits 2017.gadā ir krietni mazāks kā iepriekšējā gadā. No tabulas redzams, ka dotajā pārskata periodā latviešu daiļliteratūras un arī bērnu literatūras jaunieguvumu skaits īpaši nav mainījies un saglabājies iepriekšējā gada līmenī. No kopējā jauniegūto grāmatu skaita 2017. gadā nozaru literatūra sastādīja 24% un bērnu literatūra - 25%.

Grāmatu krājuma un periodisko izdevumu apgrozībā vērojama tendence ar katru gadu samazināties, jo 2017.gadā bija kritums grāmatu izsniegumā. Grāmatu krājuma apgrozību ietekmē arī paša krājuma lielums. Lai apgrozība pieaugtu, vairāk jānoraksta krājuma neaktīvā daļa. Katru gadu jau tīrām krājumu, bet laikam tas jādara vēl aktīvāk.

2017.gadā Tukuma bibliotēkas krājuma pārbaude nav veikta.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2017. gada Tukuma bibliotēkas nodaļā tika reģistrēti **1188 lietotāji**. (2016.g. – 1181), **apmeklējumu skaits - 11680** (2016.g. – 11802), bet **izsniegumu skaits - 20266** (2016.g. – 22026). Bērnu lasītāju skaits sastāda 30% no kopējā bibliotēkas apmeklētāju skaita. Bērnu literatūras nodaļas darbs tiek organizēts atbilstoši dažādu bērnu vecuma grupu vajadzībām. Tukuma bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa sniedz pakalpojumus bērniem līdz 15 gadiem. Bērnu literatūras nodaļu apmeklē arī pieaugušie. Bērnu literatūras nodaļas darba galvenās prioritātes ir kvalitatīva kontakta veidošana ar bērniem, mūsdienīgu pakalpojumu sniegšana, drošas vides pieejamība bibliotēkā, kas mūsdienās ir arvien nozīmīgāk. Bibliotēkas pakalpojumu klāsts kļūst plašāks un daudzveidīgāks. Bērniem tiek piedāvāti dažādi attīstoši, izglītojoši un radoši pasākumi, kuru pamatā ir tikšanās ar grāmatu, radošas iztēles attīstīšana, lasīšanas veicināšana un redzes loka paplašināšana.

BIBLIOTĒKAS KRĀJUMA VEIDOŠANA UN PAPILDINĀŠANA, JAUNIEGUVUMU PROPORCIONALITĀTE, SALĪDZINOT IEGĀDĀTO PIEAUGUŠO UN BĒRNU UN JAUNIEŠU LITERATŪTU UN LASĪTĀJU SASTĀVU

Bērnu literatūras nodaļas jaunieguvumu skaits vidēji sastāda 25% no kopēja bibliotēkas jaunieguvumu klāsta. (2016.g. – 25%). Procentuālais jaunieguvumu īpatsvars ar katru gadu nedaudz pieaug. Bērnu literatūras nodaļas klāsts tiek papildināts ar jaunāko latviešu un ārzemju bērnu literatūru dažādām vecuma grupām. Bērnu literatūras nodaļas krājums regulāri tiek izvērtēts, balstoties uz izmantošanas efektivitātes un nolietojuma kritērijiem.

UZZIŅU DARBS, PAKALPOJUMI, PRASMJU UN IEMAŅU ATTĪSTĪŠANA

Uzziņu darba un prasmju iemaņu attīstīšanas jomā turpinās stabila tendence un reizē arī problēma – bērni labprāt meklē informāciju projektiem un dažāda veida pētnieciskiem darbiem internet resursos, bet slikti orientējās grāmatu un enciklopēdiju uzziņu struktūrā. Informācijas meklēšana iespēstajos informācijas avotos bērniem liekas nogurdinoša un darbietilpīga. Pozitīvi vērtējama pedagogu prasība mācību procesam un pētnieciskiem darbiem obligāti izmantot iespēstos informācijas resursus, neaprobežojoties ar internetā pieejamiem materiāliem. Vēl jāprojām, aktuāla ir problēma, ka informāciju pētnieciskiem darbiem bērnu vietā meklē vecāki, līdz ar to nav iespējams attīstīt bērnu informācijpratību. Bērni neprot konkretizēt un norobežot meklējamās informācijas tematiku, izvērtēt un izprast informācijas ticamību un izmantošanas lietderību, tas attiecināms vairāk uz internet resursos meklēto informāciju. Bērniem literatūras nodaļā tiek popularizētas datubāzes: letonika.lv, pasakas.net, lasamkoks.lv 2017. gadā iezīmējas jauna tendence Bērnu literatūras nodaļā – bērni labprāt izmanto brīvā laika pavadīšanai galda spēles, un dažreiz galda spēles spēj konkurēt ar datoru izmantošanas velmi.

Galda spēļu aktivitātes

Kopš 2002. piedalāmies arī lasīšanas veicināšanas projektā „**Bērnu žūrija**”. Projekts tiek realizēts ciešā sadarbībā ar Tukuma pilsētas skolām. Bērnu žūrijas projekts tiek realizēts neatkarīgi no bērna pieteikšanās vietas, līdz ar to apkārtējo skolu projekta realizācija notiek aktīvi izmantojot Bērnu literatūras nodaļas fondu, taču noslēguma anketas tiek aizpildītas skolās, kā rezultātā rodas problēmas ar Bērnu žūrijas dalībnieku skaita uzskaiti. Reāli dalībnieki ir daudz vairāk nekā tiek atspoguļots bibliotēkas statistikā.

VEIKSMĪGĀKIE LASIŠANAS VEICINĀŠANAS PASĀKUMI

Bērnu literatūras nodaļā lasīšanas veicināšanas pasākumi tiek organizēti, iesaistot visas bērnu vecuma grupas. Pasākumi tiek plānoti gan neatkarīgi no mācību procesa skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs, gan ciešā sadarbībā ar pilsētas skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm. 2017. gadā Bērnu literatūras nodaļa veiksmīgi iesāka jaunu projektu „Pirmā tikšanās ar bibliotēku” jeb „**Pūčulēnu skola**”. Projekts orientēts uz trīs līdz četri gadi veciem bērniem, kuri apmeklē deviņas nodarbības Bērnu literatūras nodaļā. Nodarbību mērķis ir popularizēt lasīšanu, grāmatu un bibliotēku tieši šīs vecumgrupas ietvaros. Bērni rotaļu un radošās darbības rezultātā gūst priekšstatu par burtiem, cipariem, dabas parādībām, valsts svētkiem un tradīcijām, kā arī dažādām citām tēmām. Projekts guva lielu atsaucību un pieteikšanas dalībai notika ļoti aktīvi. Bērni apmeklē „Pūčulēnu skolu” ar lielu interesi.

Pūčulēnu skola

Dzejas dienu svinēšana septembrī arī ir kļuvusi par stabilu tradīciju. Dzejas dienu svinības izvēršas kā bērnu radoša darbošanās un sevis iemēģināšana dzejā. Dzejas dienas tiek rīkotas sadarbojoties ar pilsētas skolām un radošākajiem pedagogiem. 2017. gadā Dzejas dienu laikā bērni tika mudināti veidot savus darbus apvienojot divus talantus dzejas un mākslas. Dzejas glezniņu veidošana ir kļuvusi populāra un tiek pieprasīta no pedagogu puses katru gadu.

Dzejas glezniņu veidošana

2017. gadā aprīlī notika kārtējā **tikšanās ar dzejnieci un rakstnieci Inesi Zanderi**. Inese Zandere apmeklēja Tukuma bibliotēku otro reizi un vienmēr tiek gaidīta Tukumā. Bērni labprāt klausās dzejnieces dzejas lasījumos un vārdu spēlēs. Inese Zanderes pasākumiem piemīt izsmalcinātība un augsta kvalitāte.

2017. gada aprīlī bibliotēkā viesojās interesanta un atraktīva **izstāde „Kosmos”**. Apmeklētājiem tika rādīta filma par desmit kosmosa interesantākajiem faktiem un brīnumiem, pēc filmas bija iespēja aktīvi darboties pie kosmosam veltītas izstādes stendiem.

Tukuma Bērnu literatūras nodaļā tiek svinēti arī **latviešu tradīciju svētki**. 2017. gadā skaisti un skaļi izvērtās Mārtiņa dienas svētki. Ar skaistu masku priekšnesumu bērni kopā ar skolotāju ieradās uz svētkiem iepazīnās ar Mārtiņa dienas svinību tradīcijām, aktīvi atbildēja uz jautājumiem un prezentēja savas atraktīvās maskas. Tukuma Bērnu literatūras nodaļa sadarbojas ar Tukuma alternatīvo „Tautskolu” un Mārtiņa dienas pasākums tika veidots kopīgi ar šo skolu.

Bērnu priekšnesums Mārtiņdienā

2017. gads ienāca Latvijas Bērnu bibliotēku jomā ar inovatīvu projektu, kas aizgūts no Nīderlandes – **Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensība**. Bērni piedalās skaļās lasīšanas konkursa trijos etapos. Pirmais etaps skolā vai bibliotēkā, otrais – reģionālais atlases konkurss un noslēgums Rīgā Latvijas Nacionālā bibliotēkā. Projektu visā novadā koordinē Tukuma bibliotēkas nodaļas vadītāja Lina Bērziņa. Pirmais atlases etaps notika arī citās novada bibliotēkās – Kandavā, Slampē, Milzkalnē, Smārdē, Jaunpilī.

Tukuma 2.pamatskolas pirmā atlases etapa uzvarētāji

Tukuma bērnu literatūras nodaļā regulāri notiek **radošās darbnīcas un viktorīnas**. Bērni darbojas ar dažādiem dabas materiāliem, papīru, audumiem un plastalīnu. Pasaku darbnīcas piesaista sākumskolas vecuma bērnus. Radošo darbnīcu tematika ir atkarīga no gadalaikiem, dažādiem valsts svētkiem un tradīcijām. Radošās darbnīcas iemāca bērniem komunicēt savā starpā, būt izpalīdzīgiem radošiem un akurātiem.

BIBLIOTĒKAS SADARBĪBAS TĪKLS BĒRNU UN JAUNIEŠU APKALPOŠANĀ, NOZĪMĪGĀKIE PARTNERI, SADARBĪBAS VĒRTĒJUMS

Bērnu literatūras nodaļa jau vairākus gadus turpina sadarbību ar pilsētas pirmsskolām izglītības iestādēm, pamatskolām un vidusskolām, ģimnāziju. Jau ilgu laiku turpinās veiksmīga sadarbība ar Tukuma Speciālo internātpamatskolu. Bibliotēkas sadarbības partneri ir atsaucīgi un ieinteresēti, tāpēc sadarbība ir veiksmīga un ilggadīga.

- Sadarbības partneri;
- Kultūras nams;
- Tukuma literātu apvienība;
- Mūzikas skola;
- Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes iecirknis nepilngadīgo lietu inspekcija

PROBLĒMAS BIBLIOTĒKU DARBĀ AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM, TO IESPĒJAMIE RISINĀŠANAS CEĻI

Arī 2017. gadā turpinājās problēmas ar bērniem ar īpašām vajadzībām. Bibliotēku arvien biežāk apmeklē bērni ar agresijas izpausmēm un neprognozējamu uzvedību, šie bērni nereaģē uz darbinieku aizrādījumiem. Pārrunas ar bērniem uzlabo situāciju uz īsu brīdi, un šīs problēmu situācijas atgriežas. Vēl jāprojām ir aktuāla lasītāju parādnieku problēma, taču pamazām šajā jomā saskatāmi uzlabojumi.

8. Novadpētniecība

Aizvadītā gada galvenie virzieni novadpētniecībā bija apzināt iespieddarbus par savu novadu, veidot novadpētniecības datubāzi, lai nodrošinātu ērtu meklēšanu lietotājiem, veidot Novadnieku enciklopēdiju un apzināt ievērojamākos novada cilvēkus.

Tukuma bibliotēka komplektē iespieddarbus par Tukuma, Kandavas, Engures un Jaunpils novadiem, ievērojamākajiem novadniekiem. Bibliotēkā pieejamas grāmatas par novada vēsturi, kultūru, mākslu, izglītību, sportu, vietējās avīzes no 1956.gada, 57 tematiskās mapes par novada kultūras un vēstures pieminekļiem, dabas objektiem, novada vēsturi, tautsaimniecību, literatūru un mākslu, ievērojamiem novadniekiem. Mapes regulāri tiek papildinātas un sistematizētas. Novadpētniecības materiāli tiek glabāti krātuvē un pieejami lasītavā.

No 1999.gada tiek veidota **novadpētniecības datubāze**. Kopējais ierakstu skaits ir **47844** ieraksti, šogad papildināta ar **2 300** jauniem ierakstiem.

Gads	Ieraksti
1999.g.	1 445
2000.g.	1 743
2001.g.	2 124
2002.g.	2 447
2003.g.	2 641
2004.g.	2 739
2005.g.	2 380
2006.g.	2 906
2007.g.	2 556
2008.g.	2 622
2009.g.	2 383
2010.g.	2 490
2011.g.	2 669
2012.g.	2 725
2013.g.	3 167
2014.g.	3 346
2015.g.	2 623
2016.g.	2 433
2017.g.	2 300

2017.gadā lielākā daļa ierakstu veikta no vietējās preses izdevumiem:

- No laikraksta „Neatkarīgās Tukuma Ziņas” 1 425

No novadu pašvaldību informatīvajiem izdevumiem:

- „Tukuma Laiks” 109
- „Kandavas Novada Vēstnesis” 135
- „Engures Novada Ziņas” 133

No pagastu informatīvajiem izdevumiem:

- „Tumes Ziņas” 37
- „Slampes un Džūkstes Vēstis” 11
- „Pūres un Jaunsātu Pagastu Ziņas” 48

No grāmatām par novadu veikti 90 ieraksti, no žurnāliem – 64 ieraksti, no avīzēm – 2026 ieraksti.

Visvairāk ierakstu ir par Tukuma novadu – 1137, par Kandavas novadu – 519, par Engures novadu – 330, par Jaunpils novadu – 194 ieraksti.

2017.gadā turpinājās darbs pie **digitālās kolekcijas „NOVADNIEKU ENCIKLOPĒDIJA”** veidošanas. Kopā ir izveidoti ieraksti par 1201 ievērojamu cilvēku,

kuru dzīve un darbība saistīta ar Tukuma, Kandavas, Engures un Jaunpils novadiem. 2017.gadā veikti ieraksti par 70 novadniekiem, pievienoti 37 mājvietu apraksti Pūres pagasta bibliotēkai. Ieraksti tiek veidoti BIS Alise sistēmā, lai ērti varētu veikt meklēšanu pēc dažādiem kritērijiem. Par katru novadnieku ierakstīti dzīves dati, nodarbošanās, saistība ar novadu, ģeogrāfiskie vietu nosaukumi, institūciju nosaukumi, pievienoti attēli un biogrāfijas, dotas atsauces par izmantotajiem avotiem, pievienoti literatūras saraksti un saites internetā. Turpmāk vairāk vērības jāpievērš biogrāfiju un attēlu pievienošanai, lai par katru novadnieku ziņas būtu pilnīgākas.

Novadpētniecības krājums atbilst lietotāju vajadzībām, tiek regulāri papildināts. Varētu vēlēt vairāk grāmatu, bet iepirktas tiek visas izdotās par mūsu novadu. Novadpētniecības krājumu vairāk izmanto skolēni un studenti pētniecības darbos.

Novadpētniecības darbs tiek popularizēts skolēnu grupām, mācot izmantot elektronisko katalogu un bibliotēkā pieejamās datubāzes. Ievērojamu novadnieku jubilejās tiek veidotas izstādes, rīkoti pasākumi, tikšanās.

Novadnieku enciklopēdiju labprāt izmanto arī attālinātie lietotāji. Ir zvanījuši lietotāji no citiem Latvijas novadiem un interesējušies par saviem radiniekiem.

Novadpētniecības darbā notiek sadarbība ar pagastu bibliotēkām, tiek izmantoti Tukuma muzeja apkopotie materiāli, ievadot tos datubāzē un tā padarot tos pieejamus visiem lietotājiem, nodrošinot ērtu meklēšanu pēc dažādiem kritērijiem. Aizvadītajā gadā sadarbībā ar Tukuma muzeju tika apzināti Tukuma Goda pilsoņi un veikti ieraksti Tukuma novadnieku enciklopēdijā. Mūsu novadā labi strādā Tukuma muzejs, izdod grāmatas par novadu, Tukuma Tūrisma informācijas centra mājaslapā ērti atrodamas ziņas par ievērojamākajiem kultūras, arhitektūras un dabas objektiem. Uzskatām, ka darbus nevajag dublēt. Katra iestāde strādā atbilstoši savai specifikai.

Jaunums ir Novadpētniecības datubāzes papildināšana ar **apzināto mājvietu aprakstiem Pūres pagastā**. Šogad tika veikti uzlabojumi un precizēti ieraksti par zudušajām mājvietām. Tiek digitalizētas fotogrāfijas un aprakstītas zudušās mājvietas.

Problēma novadpētniecības darbā ir tas, ka mūsu novada vietējā avīze nav pieejama Lursoft laikrakstu bibliotēkā. Laikraksta "Neatkarīgās Tukuma Ziņas" redakcija nepiekrīt sadarboties ar Lursoft, jo pieder privātam uzņēmējam un ir ieinteresēti, lai abonētu gan drukāto avīzi, gan elektronisko versiju. Līdz ar to arī bibliotēka nevar digitalizēt laikraksta rakstus un tos publiskot. Līdz šim arī periodika.lv ir pieejami tikai laikraksti "Tukuma Balss" 1924-1926,

“Tukuma Ziņas” 1925-1944 un “Jaunā Tukuma Balss” 1931-1938, bet pagaidām nav ietverts “Komunisma Rīts” un “Tukuma Ziņotājs”. Esam priecīgi, ka Latvijas Nacionālā bibliotēka sākusi digitalizāciju laikrakstiem “Tukuma Ziņotājs” 1945-1962 un “Komunisma Rīts” 1962-1988. Turpmāk galvenā vērība tiks pievērsta biogrāfiju un attēlu pievienošanai Novadnieku enciklopēdijā. Sakarā ar darbinieku maiņu šis darbs tika pārtraukts. Nākamajā gadā plānojam veidot izstādi par tiem novadniekiem, kuri saistīti ar Latvijas valsts tapšanu.

9. Projekti

2017. gadā Tukuma bibliotēka nepiedalījās projektu konkursos, jo vairākām aktivitātēm nepieciešamā summa tika piešķirta no pašvaldības bibliotēkas pamatbudžetā.

10. Publicitāte

Informācija par bibliotēku tiek atspoguļota :

- Tukuma bibliotēkas mājas lapā www.biblioteka.tukums.lv
- Tukuma novada Domes mājas lapā www.tukums.lv
- Tukuma novada bezmaksas izdevumā „Tukuma Laiks”
- Portālā „Draugiem.lv”
- Portālā “Facebook.com”
- Laikrakstā „Neatkarīgās Tukuma ziņas” vai www.ntz.lv
- Tukuma novada Domes iestāžu informācijas vietās Tukuma pilsētā

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Tukuma bibliotēkas sadarbības partneri 2017. gadā :

- Tukuma novada Dome
- Tukuma novada Izglītības pārvalde
- Tukuma literātu apvienība
- Tukuma 1.pamatskola
- PII „Pasaciņa”
- Tukuma speciālā internātskola
- Rakstniece Guna Roze
- Publicists Arnis Šablovskis

- Tukuma tūrisma un informācijas centrs
- Tukuma Mākslas skola
- Tukuma Mūzikas skola
- Tukuma ev.lut. baznīca

Sadarbība galvenokārt izpaužas pasākumu un izstāžu organizēšanā, nodrošinot to saturu, apmeklējumu vai atbalstu informācijas izplatīšanā.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

(Skatīt Tukuma reģiona gada pārskatā)

Pielikums nr.1

Ievērojamākie pasākumi Tukuma bibliotēkas pieaugušo nodaļā 2017.gadā

9.02 Atklāta saruna par Z.A.Meierovicu ar vēsturnieku Jāni Ūdri

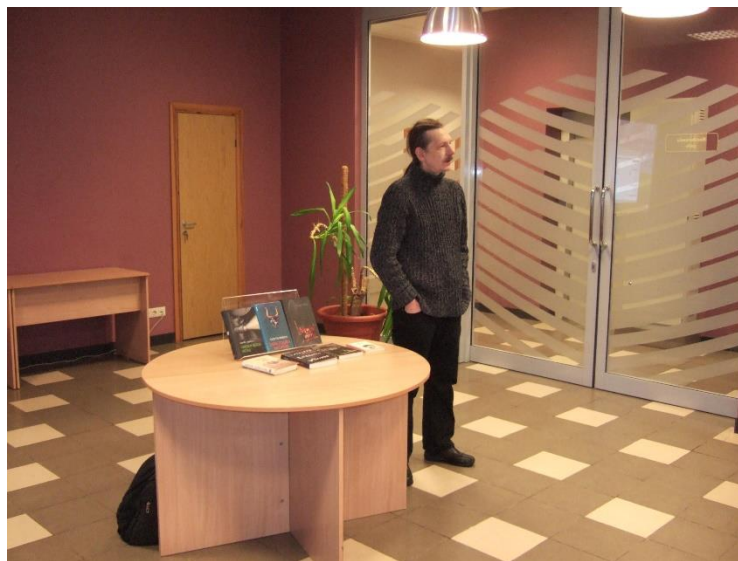

12.02 Dzejnieka Gvido Drages autorstunda

24.02 Kārļa Tjarves grāmatas “Kopā brienot meža taku” atvēršanas svētki

28.02 Tikšanās ar literatūrzinātnieku un rakstnieku Gunti Bereli

3.03 Iztādes “Romu holokausts Latvijā” atklāšana un lekcija par romu kultūru un vēsturi

7.03 Tikšanās ar Ojāru Spārīti

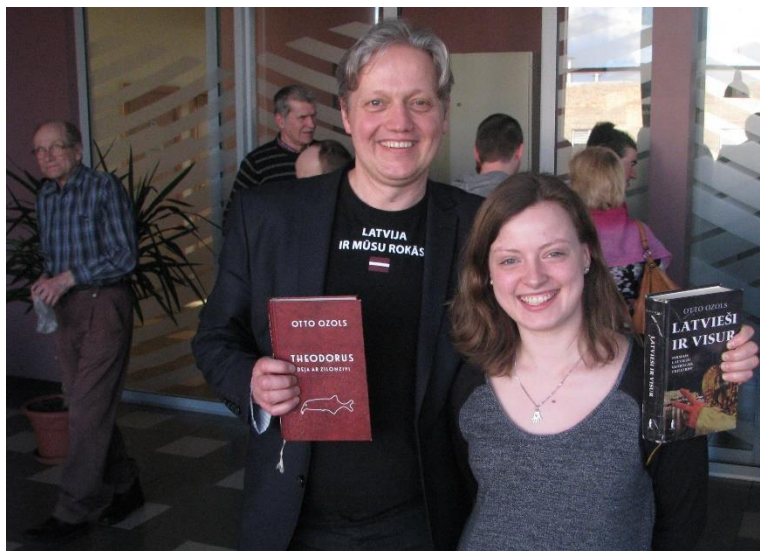

18.03 Dzejnieka Aivja Briesmas autorstunda

23.03. Tikšanās ar rakstnieci Ingunu Baueri

25.03 Lekcija “Ģimene- personu kopība”. Lasa priesteris Andris Ševels

27.04 Tikšanās ar publicistu un rakstnieku Otto Ozolu

27.07 Pauļa Čimura grāmatas “Aizupiešu sasaukšanās” atvēršana

19.10 Jauni un noklusēti fakti par Kārli Ulmani Jāņa Ūdra skatījumā

17.11 Tikšanās ar Latvijas valsts prezidenta Gustava Zemgala mazmazdēliem Mārtiņu un Filipu Andersoniem (ASV)

22.11 Askolda Saulīša dokumentālā filma “Astoņas zvaigznes”

24.11 Pasākums, kas veltīts Alberta Kronenberga 130.dzimšanas dienai.
Piedalās aktieris Zigurds Neimanis, A.Kronenberga mazmeita I.Jansone-Saulīte.
Konkursa “Pa mazā ganiņa pēdām” uzvarētāju apbalvošana

25.11 Aizupes meža tehnikuma bijušo absolventu tikšanās, biedrības “Aizupieši MT” dibināšana, P.Čimura grāmatas “Aizupiešu sasaukšanās” papildus metiena prezentācija

2.12 Filma par Tukuma gleznotāju Albertu Pauliņu ”Tukuma Vangogs”

14.12 Tikšanās ar vēsturnieci Intu Dišleri. Grāmatas “Ar ticību, cerību, mīlestību cauri gadu simtiem” prezentācija

20.12 Ilona Brūveres dokumentālā mākslas filma “Ievainotais jātnieks|”

Ievērojamākās izstādes Tukuma bibliotēkā 2017.gadā

5.01 – 21.02 Alberta Pauliņa gleznu izstāde “Dažādas noskaņas”

22.02. – 7.04 Tukuma un Engures novadu skolēnu datorgrafikas konkursa darbu izstāde “Skaista mana tēvu zeme”

12.02 – 13.03 Mūsu novadniecei Mārai Zālītei 65. jubileja

10.04 – 03.07 Gunāra Bērziņa karikatūru izstāde “Dižzīmējumi”

03.07 – 25.07 Nadeždas Izeņovas gleznu izstāde “Dabas mozaīka”

07.08 – 31.01 Tukuma tēlotājmākslas studijas izstāde batikas tehnikā
“Pastaiga pļavā”

01.07 – 31.01 Valsts valodas institūta fotoizstāde “Redzu labu vārdu,
rakstu labu stāstu”

01.09 – 01.10 Kārlim Ulmanim – 140

13.09 – 24.11 Fotoizstāde “Kāzas toreiz un tagad”

10.11 – 1.12 Salas

1.12 – 13.12 Vairai Vīķei – Freibergai – 80

24.11 – 31.01 Konkursa darbu “Pa mazā ganiņa pēdām” izstāde

13.12 – 05.01 Grāmatas Ziemassvētku laikam

Pielikums Nr.2

Tukuma bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

2016. – 2020. gadam

Tukuma bibliotēka ir pašvaldības kultūras iestāde, nozīmīgs sabiedrības komunikāciju un informācijas centrs, tālākizglītības un pašizglītības iestāde, brīvā laika pavadīšanas vieta. Aktuāla un kvalitatīva krājuma iegāde ir bibliotēkas uzdevums, lai varētu sniegt mūsdienīgus informācijas pakalpojumus un veicināt sabiedrības mūžizglītību. Tukuma bibliotēka veic Tukuma reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas 4 novadu pašvaldību publiskajām un skolu bibliotēkām.

Bibliotēkas darbības mērķi:

- demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības veidošana;
- ekonomiskās un sociālās attīstības veicināšana;
- mūžizglītības atbalstīšana;
- kultūras mantojuma un novadpētniecības krājuma saglabāšana;
- mūsdienīgu informācijas iespēju pieejamības garantēšana ikvienam iedzīvotājam, neatkarīgi no viņu dzīves vietas vai materiālā nodrošinājuma.

Krājuma attīstības un komplektēšanas pamatuzdevumi:

- piedāvāt vispusīgu informāciju visdažādāko sabiedrības grupu attīstībai;
- nodrošināt universālu un aktuālu dokumentu krājumu;
- rūpēties par krājuma kvalitāti;
- veicināt lasīšanas iemaņu attīstību jaunajā paaudzē;
- rūpēties par mūžizglītību, nodrošinot optimālu pieeju bibliotēkas resursiem.

Bibliotēkas krājuma raksturojums

Bibliotēkas krājums ir universāls. Bibliotēka attiecībā uz krājuma veidošanu ir neatkarīga.

Tukuma bibliotēkas krājuma veidošana saistīta ar mācību iestāžu un studējošo vajadzībām. Pilsētā darbojas 1 vidusskola, 1 Vakara, un neklātienes vidusskola, 1 ģimnāzija, 3 pamatskolas, 5 pirmskolas izglītības iestādes, Mūzikas skola, Mākslas skola, Sporta skola un RPIVA filiāle. Tukuma bibliotēka komplektē nozaru literatūru, ņemot vērā lasītāju

pieprasījumu. Pietiekamā līmenī ir iegādātas grāmatas par psiholoģiju, pedagoģiju, Latvijas vēsturi, teātri, ievērojamiem cilvēkiem.

Daiļliteratūra tiek komplektēta:

latviešu oriģinālliteratūra - relatīvā pilnīguma līmenī;

tulkotā daiļliteratūra - ņemot vērā lasītāju pieprasījumu, novērtējot autora popularitāti;

daiļliteratūra krievu valodā – nelielā eksemplāru skaitā.

Krājuma izmantošanas mērķauditorija:

- studenti, skolēni un pirmskolas iestāžu audzēkņi,
- strādājošie, kas vēlas paaugstināt profesionālo zināšanu līmeni,
- mājsaimnieces, jaunās māmiņas,
- pensionāri,
- bezdarbnieki.

Krājuma papildināšanas pamatprincipi:

kvalitāte – sekot, lai bibliotēkas krājums tiek veidots atbilstoši teritorijas attīstības interesēm;

daudzveidība – pēc iespējas nodrošināt visās nozarēs iespējami plašu dokumentu klāstu dažādām lasītāju grupām un zināšanu līmeņiem;

aktualitāte – nodrošināt krājumu ar jaunākajiem valstī iznākušajiem izdevumiem iespējami atbilstoši lietotāju pieprasījumam;

pieejamība – nodrošināt krājuma, datu bāzu un informācijas sistēmu, kā arī citu bibliotēku krājumu (SBA) pieejamību ikvienam;

plānveidīgums – novērst gadījuma rakstura materiālu komplektēšanu, nepieļaut nekontrolētus iepirkumus un dāvinājumu pieņemšanu kā saturiskā, tā skaitliskā ziņā.

Krājuma komplektēšanas noteicošie faktori:

- lietotāju pieprasījums,
- finanšu līdzekļi,
- izdevēju un tirdzniecības piedāvājums.

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas veidi:

- **kārtējā komplektēšana** - bibliotēkas krājuma papildināšana ar jauniznākušajiem iespieddarbiem;
- **retrospektīvā komplektēšana** - bibliotēkas krājuma papildināšana ar iepriekšējos gados izdoto literatūru;
- **rekomplektēšana** - krājuma atbrīvošana no neizmantotiem, maz izmantotiem, novecojušiem, nolietotiem iespieddarbiem.

Krājuma komplektēšanas avoti:

- pirkumi - Tukuma novada Domes budžeta līdzekļi;
- dāvinājumi – Grāmatu svētki, iestāžu, organizāciju, privātpersonu dāvinājumi;
- atvietošana - nozaudētu izdevumu atvietošana ar identisku vai saturā līdzvērtīgu;
- dalība projektos – VKKF mērķprogrammas, „Bērnu žūrija” u.c.

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- paaugstināta pieprasījuma izdevumi;
- iespieddarbu nolietojuma pakāpe.

Tukuma bibliotēkas krājuma attīstības politika izstrādāta pamatojoties uz:

1. Latvijas Republikas Bibliotēku likuma 5. pantu. Rīga : Latvijas Vēstnesis, 1998. Pēdējā redakcija 01.07.2009. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=48567>
2. Latvijas Republikas MK noteikumiem Nr.317. Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi. Rīga : Latvijas Vēstnesis, 2001. Pēdējā redakcija 30.03.2010. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=33428&from=off>

Pielikums Nr.3

E-prasmju nedēļas (27.03 – 31.03) pasākumi Tukuma bibliotēkā

27.martā pl. 10.00	Latviešu folkloras krātuves digitālais arhīvs www.garamantas.lv	Tukuma reģiona bibliotekāri
27.martā pl. 11.00	VID seminārs par gada ieņēmumu deklarāciju iesniegšanu EDS un citiem VID e-pakalpojumiem	Tukuma reģiona bibliotekāri
27.martā pl. 14.00	VID seminārs par gada ieņēmumu deklarāciju iesniegšanu EDS un citiem VID e-pakalpojumiem	Visi interesenti
28.martā pl. 12.00-15.00	Uzņēmuma lapas izveide sociālajā tīklā www.facebook.com	Uzņēmēji
30.martā pl. 10.00-16.00	6h kursi "Ievads eTwinning"	Pedagogi
31.martā pl. 16.00	„ Internets – problēmas, riski, risinājumi” – lekcija pieaugušajiem un bērnu vecākiem par to, kā bērnu pasargāt un brīdināt no apdraudējumiem interneta vidē	Visi interesenti

31.martā pl. 9.00, 10.00	„ Internets – problēmas, riski, risinājumi” - lekcija skolēniem par riskiem un drošību interneta vidē	Skolēni